

DE EENDAGSEXCURSIE NAAR DE BOSWACHTERIJ 'REVE-ABBERT'

H. Sipman

In het kader van de IJsselmeerpolder-excursies van de Bryologische - Lichenologische Werkgroep van de KNNV werd op 15 mei 1982 een derde excursie naar Oostelijke Flevoland gehouden. Eerdere excursies in deze polder, naar het Roggebotzand en Bremerberg waren succesvol, zie de verslagen in Buxbaumiella 11. Maar de meest spectaculaire mosvondsten van Oostelijk Flevoland zijn in de Abbert en het Revebos gedaan door Rienk-Jan Bijlsma. Daaraan wilden we vandaag wat proberen toe te voegen. Helaas werkte het weer niet mee; het was warm weer met stralende zonneschijn, zodat alle mossen verschrompeld waren. Maar het voorjaarszonnetje lokte wel 17 deelnemers naar buiten, die onder leiding van schrijver dezes met enige vertraging (sorry!) vlijtig aan het werk togen.

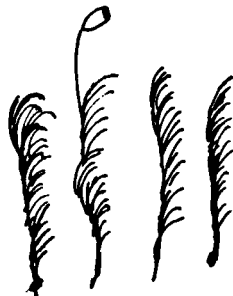
In de loop van de dag werden de volgende terreinen bezocht (de vermelde 0-kavels behoren tot het Revebos, de P-kavels tot de Abbert; de nummers 1 - 6 zijn de aanduidingen die ook in de soortenlijst gebruikt worden).

Kavel 0 65, gelegen in hok 21.52.12/22 (1). De meeste vondsten werden hier gedaan in een loofhoutaanplant van voornamelijk *Fraxinus* met ondiepe greppels. Zoals bijna overal in de polders zijn hier op de vlakke bosbodem *Brachythecium rutabulum* en *Eurhynchium praelongum* dominant, en zijn het vooral de greppels en stronken die voor interessante vondsten zorgen. In de berm van de weglans het bos werden o.a. opgemerkt *Marchantia polymorpha*, *Barbula convoluta*, *Brachythecium albicans* en *Bryoerythrophyllum recurvirostre*. Van kavel 0 64, gelegen in 21.52.12 (2) werd slechts een klein deel, aansluitend het vorige perceel, bezocht. De mosvegetatie leek weinig van het vorige perceel te verschillen.

Van de Drontermeerdijk werd een gedeelte onderzocht dat in hok 21.52.22 ligt. Aan de onmiddellijke waterkant (3) werden voornamelijk slaapmossen gevonden als *Brachythecium rutabulum*, *Calliergonella cuspidata* en *Drepanocladus*

aduncus. Van meer belang, althans lichenologisch, was het tussen de weg en de waterkant gelegen populierenbos (4); op de populierenstammen werden 22 epifytische mossen en lichenen waargenomen. Een korte pauze werd door enkele deelnemers benut om de enige vindplaats in Nederland van *Rhytidiadelphus subpinnatus* en een fraaie standplaats van *Hookeria lucens*, in kavel O 66, te bezichtigen. Met kavel P 91 (6) werd aan het eind van de excursie, in de namiddag, een plek bezocht waar een ander bryologisch hoogtepunt van Flevoland gevonden is, namelijk *Antitrichia curtipendula*. Het betreft een wilgenaantplant met weinig ondergroei. De stammen van de wilgen hebben reeds een aanzienlijke dikte bereikt en bieden een standplaats aan diverse interessante mossen, behalve *Antitrichia* ook *Isothecium myosuroides*, *Platygyrium repens* en *Ulot*. Een nabijgelegen zandige, zonnige wegberm leverde een geheel ander assortiment van kryptogamen op, met *Cephalozia bicuspidata*, *Campylopus pyriformis*, *Polytrichum juniperinum*, enkele *Cladonia*'s en de paddestoel *Helvella cupuliformis*.

De nu volgende soortenlijst werd samengesteld uit opgaven van J.Bekker (JB), G.Dirkse (GD), L.Freese (LF), H. vna Melick (HvM) en H.Sipman (HS). Onderstreepte opgaven zijn mikroskopisch gecontroleerd en worden in een herbarium bewaard, de overige betreffen veldterminaties. De vindplaatsnummers corresponderen met de bovenvermelde. Tenslotte is de lijst aangevuld met enkele vondsten van R.J. Bijlsma (RJB), gedaan tijdens eerdere bezoeken.

BLADMOSSEN

Amblystegium humile	<u>3</u> LF
A. riparium	<u>1,2</u>
A. serpens	<u>1</u>
Antitrichia curtipendula	6
Atrichum undulatum	1,6
Aulacomnium androgynum	1
Barbula convoluta	1,6
B. hornschurchiana	<u>1</u> HvM
Brachythecium albicans	1
B. mildeanum	<u>1</u> HvM
B. rutabulum	<u>1,2,3,6</u>
B. salebrosum	<u>1,2</u>
B. velutinum	1 HvM
Bryoerythrophyllum recurvirostre	1
Bryum caespiticium	<u>1</u> JB
B. capillare	1
Calliergon cordifolium	<u>1</u> HS
Calliergonella cuspidata	<u>1,2,3,6</u>
Campylopus introflexus	6
C. pyriformis	<u>6</u> JB
Ceratodon purpureus	4 (epifytisch)
Cirriphyllum piliferum	<u>1</u> GD
Climacium dendroides	<u>1</u> GD
Cratoneuron filicinum	<u>1</u> GD
Dircranella heteromalla	1
Dicranoweissia cirrhata	2,4,6
Dicranum scoparium	1,4,6 (alle epifytisch)
Drepanocladus aduncus	<u>3</u> LF
Eurhynchium hians	<u>1</u>
E. praelongum	<u>1</u>
E. speciosum	<u>1,3</u>
E. striatum	<u>1</u>
Herzogiella seligeria	<u>1</u> HS
Hookeria lucens	5
Hylocomium brevirostre	1
H. splendens	<u>1</u> JB
Hypnum cupressiforme	<u>1,4,6</u>
Isoetecium myosuroides	6
Leptobryum pyriforme	6
Leucobryum glaucum	<u>6</u> GD
Mnium hornum	1,6
Orthotrichum cf. affine	4,6
Plagiomnium affine	<u>1,3</u>
P. cuspidatum	<u>1,2</u>
P. undulatum	1
Plagiothecium curvifolium	<u>1</u> HS
P. denticulatum	1
P. laetum	6
P. ruthei	<u>1</u> HS

Platygyrium repens	6
Pleurozium schreberi	<u>1,6</u>
Polytrichum formosum	<u>1</u>
P. juniperinum	6
Pseudoscleropodium purum	1
Pterygandrum filiforme	6 RJB
Rhizomnium punctatum	<u>1</u> GD
Rhytidiadelphus loreus	1
R. squarrosus	1
R. subpinnatus	5
R. triquetris	<u>1,6</u>
Tetraphis pellucida	<u>5</u>
Thuidium tamariscinum	<u>1</u> GD
Ulota bruchii	<u>6</u>
U. crispa	6

 LEVERMOSSEN

Cephalozia bicuspidata	6
Cephaloziella spec.	6
Chiloscyphus pallescens	<u>1,2</u>
Isopachus bicrenatus	<u>1</u> HvM
Lophocolea bidentata	1
L. cuspidata	1 <u>HS</u>
L. heterophylla	1,4,6
Marchantia polymorpha	1
Pellia endiviifolia	<u>1</u>

 KORSTMOSSEN

Buellia punctata	4
Cladonia chlorophaea s.l.	6
C. fimbriata	6
C. ochrochlora (syn. C.coniocraea)	4
C. rei	6
C. scabriuscula	6
Collema crispum	6
Evernia prunastri	4
Hypogymnia physodes	4
Lecanora carpinea	4
L. conizaeoides	1,4,6
L. expallens	4,6
Lepraria incana	4,6
Parmelia caperata	4
P. subaurifera	4,6
P. sulcata	4,6
Physcia adscendens	4
P. caesia	4
P. tenella	4
Ramalina farinacea	4
Xanthoria candelaria	4
X. polycarpa	4